

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Kereskedelmi Kft. felperesnek a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. december 13. napján kelt 23.K.33.221/2007/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 23.K.33.221/2007/8. számú ítéletét, továbbá az alperes HAJ-112/3/2007. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a keresettel érintett részében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 /húszezer/ forint elsőfokú és 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Budapest Főváros Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége 2006. október 17-én és 25-én a palackozott természetes ásványvizek témavizsgálata keretében ellenőrzést tartott a felperes által üzemeltett egyes budapesti hipermarketekben. Ennek során megállapította a felügyelőség, hogy a felperes által forgalmazott „V. széndioxiddal dúsított természetes ásványvíz” 1,5 literes, a „V. szénsavmentes természetes ásványvíz” 1,5 literes és a „széndioxiddal dúsított természetes ásványvíz” 1,5 literes termékek címkéjén szereplő „minőség garancia” minőségjelző embléma és a hozzá tartozó „a Kft. részére előállított, folyamatosan ellenőrzött, garantált minőségű termék” szövegkörnyezet feltüntetése nem felel meg a jogszabályi

előírásoknak, mert olyan tulajdonságokat sugall, amely más ásványvizeknek is tulajdonsága.

Kifogásolta, hogy a „széndioxiddal dúsított természetes ásványvíz” 1,5 literes termék címkéjén nem tüntették fel a víznyerő helyet; ezért az elsőfokú határozatban a felperest 333.294 Ft minőségvédelmi bírsággal sújtotta, egyben a kifogásolt termékek forgalmazását a határozat rendelkező részében felsorolt feltételekhez kötötte. Ezen feltételek szerint a kifogásolt feliratokat el kell távolítani, és a „széndioxiddal dúsított természetes ásványvíz” 1,5 literes termékek címkéjén fel kell tüntetni a víznyerő helyet.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozatok felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte.

Álláspontja szerint a „Kft. részére előállított, folyamatosan ellenőrzött, garantált minőségű termék” felirat alkalmazása mindössze azt jelenti, hogy aki ezeket a termékeket veszi, adott minőségre számíthat, amely a Kft. minősége. Ez az állítás tehát nem azt jelenti, hogy a termék jobb, vagy más minőségű lenne, mint a többi, hanem azt, hogy a felperes egyenletesen, mindenkor ugyanazt a minőséget nyújtja, ez pedig nem jogellenes.

A felperes jól láthatóan a saját márkás termékein alkalmazta a fenti emblémát, különleges tulajdonságot nem állított, nem tüntette fel az árucikkeket különbnek, mint a vetélytársak termékei.

Előadta a felperes, hogy évente két alkalommal ellenőrizteti termékeit az állandó minőség biztosításához. Ez a kétszeri ellenőrzés nem a gyártó - aki a jogszabályoknak megfelelően maga is elvégzi a kötelező ellenőrzést -, hanem a felperes által kerül elvégzésre; így a jogszabály által előírtakhoz képest többlet-ellenőrzést is jelent, olyat, amelyet jogszabály nem tesz kötelezővé, az kizárólag a felperes önkéntes vállalásán alapul. Álláspontja szerint az általa előadottakat nemzetközi joggyakorlat is alátámasztja, és a hazai piacon is fellelhetők hasonló jellegű jelzések.

Előadta a felperes, hogy az alperesi határozat víznyerő-hely feltüntetésével kapcsolatos kifogásait nem vitatja, és intézkedett is a felirat kijavításáról.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és elutasította azt.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a Legfelsőbb Bíróság az „ellenőrzött minőség” felíratra vonatkozóan EBH 2005.1357. szám

alatt döntést hozott, és az a perben vizsgált feliratokra, megjelölésekre is értelemszerűen vonatkoztatható.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a megjelölések a fogyasztó számára kétféleképpen értelmezhetők.

Az egyik értelmezés szerint semmiféle többlet-információt nem tartalmaznak, csak azt, hogy a Kft. a forgalmazó, a minőség pedig a Kft-től elvárható minőség, illetve, hogy a minőséget, vagyis a terméket a Kft. garantálja. Mindezt azonban a jogszabály kötelezővé teszi, és ez a jogszabályi kötelezettség - nem csak a felperesi termékek, hanem valamennyi termék vonatkozásában is - köztudomású, ezért a fogyasztók részére többlet-információt nem hordoz.

Adódik egy másik értelmezés, amely szerint a felperes valamely többlet-eljárás keretében olyan minőséget biztosít - és egyúttal garantál -, amely a versenytársak termékeihez képest az így megjelölt termékeket előnyös többlet-tulajdonságokkal különbözteti meg; ezt azonban a felperes az eljárás során nem bizonyította, azt hangsúlyozta, hogy az évi kétszeri ellenőrzés nem vezet ahhoz, hogy a megjelölt termékek a versenytársak termékeihez képest kiemelkedő tulajdonsággal rendelkezzenek.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a választható kétféle értelmezés közül a fogyasztó számára az első - éppen a jogszabályok e rendelkezéseinek köztudomású volta miatt - kézenfekvő, ezért a második értelmezés marad, amelynek valóságtartalma azonban nem volt bizonyított; ezért a versenytársak termékeivel összevetve a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást valósít meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. /II. 26./ FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet /a továbbiakban: Együttes rendelet/ 3. § /1/ bekezdés c/ pontját.

Álláspontja szerint az általa vállalt többlet-ellenőrzés, és annak a termék címkéjén való feltüntetése az élelmiszer tulajdonságaival kapcsolatban nem állít semmit, így jelen esetben nem állapítható meg az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjának megsértése. Hangsúlyozta, hogy a vizsgált termékek nem bírnak különleges tulajdonsággal, és társaságuk soha nem is állított ilyet.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sem fejt ki azt, hogy mi az a különleges tulajdonság, amelyet szerinte a felperes által alkalmazott jelölés sugall.

Kiemelte, hogy a társaságuk által elvégzett gyártói ellenőrzésen túli, forgalmazói többlet-ellenőrzést egyetlen hatályos jogszabály sem írja elő, és egyúttal nem is tiltja; így az alperes által

kifogásolt felirat ebből a szempontból sem sérti az Együttes rendeletet.

Előadta, hogy a „garancia” szó nem tulajdonságra utal, hanem csupán felelősségvállalást jelent a piaci szereplő részéről.

A „minőség garancia” szókapcsolaton belül a minőségért felelősséget vállaló „garancia” szó hangsúlyos. A „garancia” szó értelmét a fogyasztók ismerik, ezért annak köztudomású volta miatt nem téveszti meg a vásárlókat, és - a jogerős ítélet indokolásával ellentétben - nem szükséges hozzá további magyarázat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával téves jogi következtetést vont le.

Egyetértett a Legfelsőbb Bíróság a felperes azon álláspontjával, hogy az általa alkalmazott és az alperes által a keresettel támadott határozatokban vitatott „Kft. részére előállított, folyamatosan ellenőrzött, garantált minőségű termék” feliratozás - a „Minőség Garancia” jelölés - nem ütközik jogszabályi előírásba, így annak alkalmazása során a felperes jogszabálysértést nem követett el, e tekintetben minőségvédelmi bírság kiszabásának nem volt megfelelő jogszabályi alapja.

A perben vizsgált felperesi jelölés kifogásolása körében az alperes keresettel támadott határozatában az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjának sérelmére hivatkozott, ezen jogszabályi előírásokba foglaltak alapján minősítette jogszabálysértőnek ezen jelölési módot.

Az élelmiszerek jelöléséről szóló 2003. évi LXXXII. törvény /a továbbiakban: Ét./ 10. § /2/ bekezdése szerint az élelmiszer megjelenítése és a fogyasztót tájékoztató jelölés nem tévesztheti meg a fogyasztót.

Az együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontja kimondja, hogy a jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.

A perben rendelkezésre állt iratokból, és így a felperesi nyilatkozatokból megállapítható volt, hogy a felperes saját márkás termékei esetében olyan állandó minőségét alakított ki, amelyet a

felperes megbízásából a W. Kft. ellenőriz. Ezen ellenőrzés a gyártó által elvégzett ellenőrzésen - amelyre vonatkozóan jogszabályi kötelezettség áll fenn - túli többlet-ellenőrzés, melyet minőségbiztosítási eljárás biztosít. Ennek egy részét képezi a termék ellenőrzése, mert a termék vizsgálatán kívül a felperes folyamatosan ellenőrzi az egész rendszert, amelyben az áru a gyártástól a bolti polcig eljut. A felperes által vállalt többlet-ellenőrzés és annak a termék címkéjén való feltüntetése az ételminőség tulajdonoságaival kapcsolatban valójában nem állít semmit. Ebből következően az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjának sérelme nem állapítható meg. Az alperes által kifogásolt szócsoport nem állítja azt, hogy azon termékek, amelyeken ez feltüntetésre került különleges tulajdonsággal bírnának. A felperes által használt lógó - és nemcsak a képi megjelenítés, hanem a „Minőség Garancia” és a „Kft. részére előállított, folyamatosan ellenőrzött, garantált minőségű termék” felirat is - nem arra utal, hogy a termék különleges, hanem azt fejezi ki, hogy a termék olyan minőségű, amelyet a Kft. garantál. Ez viszont nem ütközik semmilyen jogszabályi előírásba. A „garancia” szó nem a termék tulajdonságára utal, hanem felelősségvállalást jelent a piaci szereplő részéről. Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes által elvégzett gyártói ellenőrzésen túli forgalmazói többlet-ellenőrzést jogszabályi rendelkezés nem írja elő és nem is tiltja, így a kifogásolt felirat ebből a szempontból sem sérti az Együttes rendeletben foglaltakat. Ebből következően az Ét. 10. § /2/ bekezdésének sérelme - a fogyasztó megtévesztése - a perbeli esetben nem valósul meg.

Egyetértett a Legfelsőbb Bíróság a megyei bíróság azon okfejtésével, hogy a felperes a megjelöléssel valójában a fogyasztók részére tájékoztatást nyújtott, és ezzel a vásárlói döntést könnyítette meg. A felperes kifejezett előadást tett arra nézve, hogy célja a saját márkás termékek ún. íz-profiljának, azaz állandó íz-, állag-, illat-, stb. minőségének kialakítása és megőrzése, továbbá az, hogy az ország területén egész évben ugyanazon ízű, állagú termékekkel találkozzon a fogyasztó. Az ennek érdekében alkalmazott jelölés a fogyasztók érdekében nem lehet ellentétes, és különösen nem minősíthető a fogyasztók megtévesztésének. A felperes által kialakított állandó íz-profil abban az esetben is szolgálja a fogyasztó érdekét, ha a fogyasztó nem szereti az adott ízt, akkor ugyanis nem a cég termékét választja. Tekintettel arra, hogy a fentiekből következően a felperes által alkalmazott jelölés nem formalitás, hanem valóságos többlet-ellenőrzésen és minőségi mércén alapul, ennek a termékeken való megjelenítése sem az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjába, sem pedig az Ét. 10. § /2/ bekezdésébe nem ütközik, a fogyasztók megtévesztésére nem alkalmas. Erre való tekintettel megalapozatlanul döntött a megyei bíróság a kereset elutasításáról.

Megjegyzí a Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati kérelmében foglaltak kapcsán, hogy a felperes keresetében kizárólag ezen jelöléssel kapcsolatos alperesi szankcionálást vitatta, így a jogerős ítélet is ennek jogszerűsége tárgyában foglalt állást.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, továbbá az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra kiterjedően - a Pp. 339. § /1/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte; az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte, melynek során a bírósági felülvizsgálattal érintett feliratozást a felperesi elmarasztalás köréből mellőzni kell.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége miatt a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. február 25.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő